

Verzonden per mail aan:

- bestuur RWA-Amfors (via R. Haasnoot en P. Promes)
- portefeuillehouders sociale zaken en arbeidsmarktaangelegenheden en
- gemeenteraden Amersfoort, Baarn, Bunschoten, Leusden, Soest en Woudenberg
- algemeen directeur RWA-Amfors

Datum: 22 februari 2019
Betreft: Jaarverslag 2018

Geachte dames en heren,

Op grond van het gestelde in artikel 2 lid 3 van de Wet op de Sociale Werkvoorziening (Wsw) is er in de gemeenten Amersfoort, Baarn, Bunschoten, Leusden, Soest en Woudenberg een verordening van kracht, waarin de medezeggenschap is vastgelegd van de mensen die werkzaam zijn in het kader van de Wsw. Deze is geregeld via de Cliëntenraad Wsw. Jaarlijks legt de Cliëntenraad een verslag aan u voor, waarin de werkzaamheden zijn opgenomen met een korte beschouwing.

De cliëntenraad hoopt dat u het met belangstelling zult lezen. Mocht het jaarverslag u aanleiding geven tot vragen of opmerkingen dan horen wij die graag. Reacties en vragen kunnen het beste kenbaar worden gemaakt via de mail: clienraadwsw@gmail.com.

Met vriendelijke groet,

Namens de Cliëntenraad Wsw Amersfoort, Baarn, Bunschoten, Leusden, Soest en Woudenberg,

JAARVERSLAG 2018

Sociale werkvoorziening in het licht of
in de schaduw van de Participatiewet?

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding	3
2. De taken van de Wsw-cliëntenraad	3
3. Samenstelling cliëntenraad	3
4. Financiën	4
5. Vergaderingen, overleg en communicatie	4
5.1 Vergaderingen cliëntenraad	4
5.2. Mobility	4
5.3 Cliëntenraad Arbeidsmarkt Amersfoort i.o.	4
5.4 Cliëntenraad Werk en Inkomen Amersfoort.....	5
5.5 Bestuur RWA-Amfors	5
5.6 Centrumgemeente Amersfoort.....	5
5.7 Ondernemingsraad van RWA-Amfors.....	5
5.8 Directie en staf RWA-Amfors	5
5.9 Gemeenten, gemeenteraden en politieke partijen	5
5.10 De achterban	5
6. 2018: Sociale werkvoorziening in het licht of in de schaduw van de Participatiewet?	6
7. Ten slotte.....	7

Bijlagen:

- a. Reactie cliëntenraad op concept meerjarenbegroting 2019-2022 d.d. 9 april 2018
- b. Reactie cliëntenraad op concept Prestatieovereenkomst RWA-Amfors d.d. 28 november 2018

1. Inleiding

Vanaf 1 januari 2008 kennen we in Nederland een gewijzigde Wet op de sociale werkvoorziening (Wsw). Een onderdeel van deze wet is dat mensen met een Wsw-indicatie mogen meedenken en -praten over het beleid van de gemeenten die verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van de Wsw (artikel 2.3).

In de regio heeft die wet er toe geleid dat Amersfoort, Baarn, Bunschoten, Leusden, Soest en Woudenberg gezamenlijk een cliëntenraad Wsw hebben ingesteld. Deze cliëntenraad is eind 2009 geïnstalleerd en komt op voor de belangen van de mensen die een Wsw-indicatie hebben. Met de komst van de Participatiewet in 2015 worden er geen nieuwe Wsw-indicaties meer afgegeven. De groep Wsw-ers zal geleidelijk kleiner worden.

2. De taken van de Wsw-clëntenraad

In de wet staat: "De Wsw-clëntenraad heeft tot taak het gevraagd en ongevraagd adviseren van het college ten aanzien van de beleidsmatige uitvoering van de Wet op de sociale Werkvoorziening."

In de recent gewijzigde gemeentelijke verordeningen is de doelstelling als volgt geformuleerd:

Cliëntenparticipatie Wsw heeft de volgende doelstellingen:

1. het bewerkstelligen dat Wsw-geïndiceerden optimaal betrokken zijn bij de voorbereiding, vaststelling, uitvoering en evaluatie van het gevoerde Wsw-beleid;
2. het bijdragen aan de totstandkoming of verbetering van het Wsw-beleid, gericht op het bieden van gelijke arbeidsmogelijkheden aan burgers met een lichamelijke, verstandelijke of psychische beperking, zodat dit de realisatie van volwaardig burgerschap bevordert.

Daarbij zijn de volgende bevoegdheden geformuleerd:

1. adviseert de colleges gevraagd en ongevraagd over onderwerpen die het Wsw-beleid betreffen, voor zover het niet gaat om individuele situaties en bedrijfsvoering;
2. wordt betrokken bij beleid van de regiogemeenten dat betrekking heeft op "behoud van de Wsw-voorziening." voor mensen met een arbeidsbeperking en waar mogelijk werken bij een reguliere werkgever.

Om dit mogelijk te maken wordt de cliëntenraad door de gemeenten tijdig om advies gevraagd, zodat het advies kan worden meegewogen in de besluitvorming.

3. Samenstelling cliëntenraad

Sinds het verslagjaar is Marijke van der Wolf, actief betrokken vanaf de oprichting, niet langer lid van de Cliëntenraad. Marijke heeft een belangrijke rol gespeeld in de communicatie met het bestuur en gemeenteraden/raadsleden en wordt enorm gemist.

In 2018 was de cliëntenraad als volgt samengesteld:

- Judith Ravestein, (onafhankelijk) voorzitter
- Jannie Kuis, vicevoorzitter
- Birgit Niël, secretaris/penningmeester

- Alma van Gils
- Mario Scheltema
- Pierre van Schooneveld

Op basis van een profielschets worden nieuwe leden gezocht. Er hebben zich drie kandidaat-leden gemeld, waarmee kennismakingsgesprekken zijn gepland.

4. Financiën

De penningmeester maakt een financieel jaarverslag van de cliëntenraad dat ter goedkeuring wordt toegestuurd aan de gemeente Amersfoort, die als centrumgemeente subsidie verstrekt. Over de financiële resultaten van 2018 wordt dus apart verantwoording afgelegd. Omdat voor het verrichten van het werk slechts een fractie van het ter beschikking gestelde budget noodzakelijk bleek, vloeide altijd een fors deel terug in de kas van de gemeente Amersfoort. Dit jaar is besloten het subsidiebedrag, meer reëel, naar beneden bij te stellen. Het overgrote deel van het banksaldo is in het verslagjaar teruggestort naar de gemeente Amersfoort.

5. Vergaderingen, overleg en communicatie

5.1 Vergaderingen cliëntenraad

In 2018 heeft de cliëntenraad 5 keer vergaderd: op 16 januari, 13 maart, 24 april, 2 oktober en 6 november. Deze vergaderingen vonden steeds plaats in het stadhuis van Amersfoort. Gesprekspunten zijn o.a. geweest:

- Signalen van de werkvloer en input overleg met ondernemingsraad
- Contacten met nieuwe raadsleden
- Hoe wordt de transitie naar leer-werkbedrijf ervaren?
- Brief bestuur RWA-Amfors aan CR d.d. 4 juni 2018
- Input voor de Cliëntenraad Arbeidsmarktregio Amersfoort i.o.;
- Samenwerking Cliëntenraad Werk en Inkomen Amersfoort
- Concept-meerjarenbegroting RWA-Amfors 2019-2023 en vaststelling reactie;
- Concept-prestatieovereenkomst RWA-Amfors 2019 en vaststellen reactie;
- Actualisering verordening Cliënten participatie Wsw en daarop aanpassen huishoudelijk reglement;
- Vergaderstukken Mobility (de landelijke koepel van Cliëntenraden Wsw) en Landelijke Cliëntenraad
- Input en uitkomsten Medewerkersonderzoek

5.2. Mobility

In het verslagjaar zijn geen vergaderingen van Mobility bijgewoond. Op vergaderstukken is per mail gereageerd.

5.3 Cliëntenraad Arbeidsmarkt Amersfoort i.o.

Deelgenomen is aan de vergaderingen van de Cliëntenraad Arbeidsmarktregio Amersfoort i.o.

5.4 Cliëntenraad Werk en Inkomen Amersfoort

Met de Cliëntenraad Werk en Inkomen Amersfoort is via de mail en telefonisch overleg gevoerd.

5.5 Bestuur RWA-Amfors

Er is een reactie gestuurd op de concept-meerjarenbegroting 2019 en volgende jaren en op de prestatie-overeenkomst RWA-Amfors 2019. In het verslagjaar heeft geen overleg met het bestuur plaatsgevonden. Wel wordt met enige regelmaat meegedeeld dat er een overleg gepland wordt. Beloofd was in ieder geval voor het einde van het jaar een overleg te hebben.

Er is van het bestuur een brief ontvangen gedateerd 4 juni 2018, waarin het jaarverslag van de CR over 2017 en de reactie op de meerjarenbegroting 2019-2022 aan de orde komen, evenals een terugblik op de afgelopen raadsperiode.

5.6 Centrumgemeente Amersfoort

De ambtelijke contactpersoon van de centrumgemeente Amersfoort heeft de CR bezocht in de vergadering op 2 oktober en namens het bestuur getraakteerd op taart om daarmee respect en dank tot uitdrukking te brengen aan de leden voor hun werk.

5.7 Ondernemingsraad van RWA-Amfors.

Ook in dit verslagjaar is er sprake van overleg tussen de voorzitters van de ondernemingsraad en de cliëntenraad. De cliëntenraad verwijst individuele Wsw-cliënten met problemen op de werkvloer door naar zowel de ondernemingsraad als het bedrijfsmaatschappelijk werk, maar benut de zo verkregen signalen bij de meningsvorming ten aanzien van beleidsstukken. Ook heeft de OR kandidaten voorgedragen aan de CR. Op 18 december heeft een gezamenlijke vergadering plaatsgevonden van OR en CR. Het betrof een kennismaking en uitwisseling van ervaringen en visies. De verschillende verantwoordelijkheden en communicatiekanalen zijn toegelicht en werkzaamheden op elkaar afgestemd.

5.8 Directie en staf RWA-Amfors

Met de directie van RWA-Amfors heeft meerdere malen overleg plaatsgevonden: Er zijn – zoals inmiddels gebruikelijk – toelichtingen gegeven op concept-beleidsstukken en –ontwikkelingen. De CR is betrokken bij de input en de uitkomsten van het medewerkersonderzoek. Ook is de voorzitter uitgenodigd de kennismakingsbijeenkomst voor nieuwe raadsleden bij te wonen. Tenslotte is een delegatie van de CR aanwezig geweest bij een eerste bijeenkomst van het leernetwerk “Evidence-based Coachen op de Werkplek”, waarvoor Amfors een pilotproject zal opstarten.

5.9 Gemeenten, gemeenteraden en politieke partijen

De reactie die de cliëntenraad heeft gestuurd aan het bestuur van RWA-Amfors op de meer-jaren-begroting is, zoals gebruikelijk, ook rechtstreeks toegestuurd aan de gemeenteraden.

Met enkele raadsleden/raadsfracties uit verschillende gemeenten is naar aanleiding daarvan weer contact geweest. In een enkele gemeente is ingesproken bij de behandeling van de meer-jaren-begroting. Incidenteel is er contact geweest met gemeenteraadsleden over signalen die hen bereikten.

5.10 De achterban

Er is enige tijd onduidelijkheid geweest of de mensen met een Wsw-indicatie die niet aan het werk waren bij de invoering van de Participatiewet wel of niet tot het aandachtsgebied van de cliëntenraad gerekend werden. Voor de cliëntenraad is het wel interessant om zicht te houden op de wijze waarop gemeenten invulling geven aan hun verantwoordelijkheid voor deze Wsw-geïndiceerden.

In september 2017 is er een actuele Verordening Cliëntenparticipatie Wsw vastgesteld. Duidelijk is geworden dat de mensen met een Wsw-indicatie, maar ressorterend onder de Participatiewet, niet tot het aandachtsveld van de cliëntenraad gerekend worden. De achterban van de cliëntenraad bestaat daarmee uitsluitend uit mensen met een Wsw-indicatie die een dienstverband hebben bij Amfors.

Gebruik wordt gemaakt van Intranet van Amfors om de beleidsadviezen van de cliëntenraad onder de aandacht te brengen bij de achterban.

Het aantal individuele Wsw-ers dat contact zoekt met de cliëntenraad is afgenomen. De Coördinator van de WMO Klankbordgroep Amersfoort heeft een bezoek gebracht aan de CR om van gedachten te wisselen.

6. 2018: Sociale werkvoorziening in het licht of in de schaduw van de Participatiewet?

De cliëntenraad constateert dat, na jaren van (te) ver gaande bezuinigingen, er bij RWA-Amfors sinds enkele jaren hard wordt gewerkt om 'achterstallig onderhoud' in te lopen en het welbevinden van de Sw-medewerkers weer meer centraal te stellen: O-metingen, talentscans, cursussen, opbouw functiehuis, formuleren gedragscodes voor de werkvloer, invoering klachtenregeling, aanstellen externe vertrouwenspersoon etc. Dat de resultaten van het medewerkersonderzoek ook positiever zijn dan in eerdere jaren is daarvan een logisch gevolg.

Het zijn geen gemakkelijke tijden nu de Participatiewet een forse schaduw werpt over het begrip "sociale werkvoorziening". De noodzakelijkheid van dit werkaanbod wordt gemarginaliseerd nu het overheidsbeleid erop is gericht zoveel mogelijk mensen aan het werk te helpen in het reguliere bedrijfsleven en bij overheden. Het individueel aan een baan helpen of detacheren van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt is niet meer een middel om mensen te helpen zich te ontplooiën, maar een doel op zich. In de praktijk nog niet zo eenvoudig als door de wetgevers wordt voorgespiegeld. Frustratie en beschadiging van mensen als gevolg hiervan komen voor. Terugplaatsing naar een beschutte werkplek die recht doet aan de mogelijkheden van deze mensen is daarna evenmin eenvoudig te realiseren.

Sinds de presentatie van de scenariostudies voor het RWA in 2015 was de cliëntenraad in afwachting van een visie op beleidsontwikkeling in het licht van de nieuwe wetgeving. Tot onze teleurstelling is gekozen voor een zo smal mogelijke insteek, nl. alleen de krimpende groep Wsw-ers. Niet is gekeken naar een mogelijke betekenis van het bedrijf voor de totale groep mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Een integrale visie voor deze doelgroep wordt gemist. Niet verrassend worden landelijk in toenemende mate signalen afgegeven, waaruit blijkt dat de wal het schip keert en de waarde van de sociale werkvoorziening voor met name mensen met behoefte aan beschutte werkplekken weer wordt erkent. In dat licht verwacht de cliëntenraad van degenen die verantwoordelijk zijn voor sociale zaken en werkgelegenheid ook een integrale beleidsvisie, waarbij de potentie van het regionale mensontwikkelbedrijf voor de totale doelgroep van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt tot zijn recht komt.

Nu moet – op basis van de krimpende aantallen Sw-medewerkers - verder bezuinigd worden op functies in het middenkader. De cliëntenraad volgt deze ontwikkelingen met enige zorg. Waar ligt de grens? Is er iets geleerd van de nog tamelijk recente bezuinigingsdrift? Wat gebeurt er met landelijke ervaringen en signalen? Wat is de ambitie van het nieuwe bestuur? Kiest men voor enthousiaste ondersteuning van het eigen mensontwikkelbedrijf met ruimte voor ontwikkeling en innovatie of

wordt er passief op de winkel gepast in afwachting van een financieel geschikt moment voor het afstoten van bedrijfsonderdelen en onroerend goed: de zogenaamde “kantelpunten”?

Voor de cliëntenraad ligt het voor de hand dat alle zeilen worden bijgezet om mensen die graag willen werken, maar een grote afstand tot de arbeidsmarkt hebben, te helpen zich te ontwikkelen indien mogelijk, maar in ieder geval zo passend mogelijk werk te bieden. Werk van waarde, niet alleen voor de Wsw-ers! Dat kan het beste gebeuren vanuit het eigen mensontwikkelbedrijf, wanneer dit goed wordt gefaciliteerd door het bestuur en er weer met trots en vanuit een wij-gevoel inhoud wordt gegeven aan het ambassadeurschap voor RWA-Amfors. Een breed ervaren besef van verantwoordelijkheid voor het bedrijf bij de gemeenteraden/gemeenteraadsleden is noodzakelijk.

Om niet te zeer in herhaling te vervallen en omdat daarin de standpunten van de cliëntenraad helder zijn verwoord, worden de inspraakreacties op de meerjarenbegroting en de prestatieovereenkomst 2019 bijgevoegd.

7. Ten slotte

De cliëntenraad heeft de nieuwsbrieven van de Landelijke Cliëntenraad, Cedris, het Ministerie van Sociale Zaken e.a. maar ook de kennis binnen de Vereniging Mobility benut bij het krijgen van zicht op de (landelijke) feiten en ontwikkelingen. De directie en de staf van Amfors is de cliëntenraad open en constructief tegemoet getreden. Daarvoor is erkentelijkheid verschuldigd. De gemeente Amersfoort bedanken wij voor de subsidie en de geboden gastvrijheid in het stadhuis. Ook de Ondernemingsraad bedanken wij voor de constructieve samenwerking. Ten slotte, maar niet in de laatste plaats ook een woord van erkentelijkheid voor de ambtenaren die ons op de hoogte houden van ontwikkelingen in hun gemeente.

De gemeenteraadsleden die de moeite hebben genomen te reageren op toegezonden stukken of contact zochten om van gedachten te wisselen, wil de cliëntenraad bedanken voor de actieve wijze waarop zij invulling geven aan hun verantwoordelijkheid, onderdeel uitmakend van het hoogste bestuursorgaan van hun gemeente.

De gemeentebesturen en het RWA-bestuur wensen wij veel inspiratie en wijsheid toe om in de komende jaren met bevlogenheid inhoud te geven aan de verantwoordelijkheid voor mensen die mede van hun ambitie en inzet afhankelijk zijn.

19 februari 2019

Verzonden per mail aan:

- . het bestuur van RWA
- . de colleges van Burgemeester en Wethouders en
- . de gemeenteraden Amersfoort, Baarn, Bunschoten, Leusden, Soest en Woudenberg

cc aan:

- . R. de Koning, algemeen directeur RWA-Amfors
- . P. Promes, gemeente Amersfoort
- . M. Dijkman, voorzitter OR RWA-Amfors

Betreft: meerjarenplan en -begroting 2019-2022 RWA

Datum: 9 april 2018

Geachte dames en heren,

De cliëntenraad Wsw is erkentelijk voor de mogelijkheid te reageren op het meerjarenplan met de meerjarenbegroting 2019-2022 voordat deze wordt vastgesteld. Dit is het eerste beleidsstuk dat verschijnt over RWA-Amfors in de raadsperiode 2018-2022. De cliëntenraad wenst de nieuwe gemeenteraden, als hoogste bestuursorganen verantwoordelijk voor het welbevinden en de participatie van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en tevens eigenaar van het bedrijf dat daarin een belangrijke functie vervult, alle wijsheid toe om aan deze verantwoordelijkheden inhoud te geven. Het voorliggende plan met begroting geeft een beeld van de complexe opdracht die aan het bedrijf is meegegeven en de wijze waarop daaraan inhoud wordt gegeven.

Daarbij wil de cliëntenraad enkele punten onder uw aandacht brengen:

a. Transitie naar mensontwikkelbedrijf

Er is jarenlang te drastisch bezuinigd in de sociale werkvoorziening. Dit afbraakbeleid, dat door de rijksoverheid is ingezet, heeft niet alleen voorzieningen gesloopt, maar ook mensen schade toegebracht. Financiën stonden centraal en niet de mensen (doelgroep).

In 2016, met de komst van de Participatiewet na een lange periode van onzekerheid, is ervoor gekozen de transitie in gang te zetten naar mensontwikkelbedrijf, waarbij het streven erop gericht is mensen zoveel mogelijk te begeleiden naar passend werk buiten de muren van RWA-Amfors.

Dit streven is voor een deel van de Sw-medewerkers mooi, mits het proces van individuele begeleiding en evaluatie zorgvuldig plaatsvindt en de individuele werknemer goed in beeld is en wordt gehouden.

Hieraan is de laatste jaren hard gewerkt: het ziekteverzuim werd op een positieve manier tegengegaan, het stuwmeer van achterstallige vakantiedagen langzaam weggewerkt, een functiehuis is opgebouwd en de functiewaarderingen zijn geactualiseerd; 0-metingen (talentscans) hebben plaatsgevonden, een klachtenregeling is ingevoerd, een onafhankelijke vertrouwenspersoon is aangesteld, het stimuleren van een gezond werkklimaat op de werkvloer is een punt van continue aandacht geworden, cursussen worden aangeboden en gevolgd.

Maar nog niet alles gaat perfect: De cliëntenraad heeft aandacht gevraagd voor noodzakelijke competenties van het middenkader die niet altijd (eenvoudig) met een cursus kunnen worden aangeleerd, zoals geduld en empathie. De cultuur die is ontstaan na een jarenlang regime van bezuinigen is nog niet overal gesleten en de gewoonte te denken in targets waar het mensen betreft moet actief worden tegengegaan. Ook de transparantie van de procedures in het ontwikkeltraject zou kunnen worden verbeterd in onze ogen. Onder andere pleit de cliëntenraad voor hantering van toetsingscriteria voor begrippen "passend" en "beschut" werk. Maar na de jaren van afbraak is er voor de Wsw-ers, ondanks de onrust die veranderingen met zich meebrengen, ook weer positieve energie ontstaan. De innovatieve initiatieven die een eervolle prijs voor Amfors hebben opgeleverd zijn hiervan een mooi voorbeeld.

Natuurlijk is de cliëntenraad zich ervan bewust dat ook de financiën niet uit het oog verloren mogen worden. Dat brengt ons tot het volgende:

b. Gemeentelijke verantwoordelijkheid

In 2015 is er door een extern bureau (voor veel geld) onderzoek gedaan in opdracht van de gezamenlijke gemeenten in deze arbeidsmarktregio naar mogelijke scenario's voor RWA-Amfors in het licht van de Participatiewet en de Wsw, die op slot ging. Er is destijds voor gekozen dit onderzoek uitsluitend te richten op de afnemende groep Wsw-ers. De cliëntenraad heeft bij verschillende gemeenteraden ingesproken en ook in een schriftelijke inspraakreactie aan het bestuur van RWA, in casu de wethouders Sociale Zaken en Arbeidsmarktaangelegenheden, en de gemeenteraden in deze regio aangedrongen op een bredere visie. De hooggespannen verwachtingen die politiek werden gewekt over aantallen te realiseren werkplekken in het reguliere bedrijfsleven en bij lokale overheden werden door ons niet onderschreven, nog los van de vraag of deze altijd in het belang zouden zijn van mensen met een arbeidsbeperking.

De gemeenten zijn verantwoordelijk voor het welbevinden van al haar inwoners en gelukkig mag in een beschaving als Nederland verwacht worden dat, ongeacht de politieke "kleur" van een gemeenteraad en college van burgemeester en wethouders, er extra inspanning wordt geleverd voor de meest kwetsbare mensen in de eigen samenleving, waaronder de mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt die graag willen werken. Nu moeten bestuurders constateren dat in de praktijk, ook bij de gemeenten zelf - ondanks de voorbeeldfunctie - de aantallen werkplekken waarnaar werd gestreefd voor deze mensen, niet gehaald worden. Daarbij is het voor de Cliëntenraad Wsw niet van belang of het Wsw-ers betreft of mensen die (het ontbreken van) een rechtspositie ontleen aan de Participatiewet. Er wordt nu in politieke kringen gesproken over "de nieuwe doelgroep" en "nieuw beschut". Ergerlijk! De doelgroep is niet nieuw: de Participatiewet is nieuw en heeft in onze ogen weinig goeds gebracht. De doelgroep zal er altijd zijn; mogelijk groeien in de steeds complexer wordende samenleving.

Deze mensen volwaardig te laten participeren in de samenleving zou vanzelfsprekend moeten zijn, maar is dat niet. Er zitten te veel mensen thuis die graag willen werken. Echt willen werken: het gevoel willen hebben dat ze geld verdienen en niet alleen maar geld kosten. "Participatie" betekent volgens de cliëntenraad niet onmiddellijk dat het ongewenst is dat mensen in een bedrijf werken dat beschikt over voor hen passend werk en werkomstandigheden, deskundige begeleiding en gelijkgestemde collega's. Dat wil toch eigenlijk iedereen? Even voor alle duidelijkheid: Wij bedoelen dan niet zozeer werkplekken van bijvoorbeeld mensen die op een rolstoel zijn aangewezen en bijvoorbeeld een administratieve functie kunnen krijgen, want dat zijn reguliere werkplekken, alhoewel ook dergelijke plaatsingen – vreemd genoeg – ook bij gemeenten nog niet zo vanzelfsprekend zijn en draagvlak op de werkvloer voor aanstelling van mensen met een beperking vaak nog problematisch is.

RWA-Amfors betekent vooral veel voor de mensen die behoefte hebben aan aangepaste werkomstandigheden (bijvoorbeeld: weinig prikkels, frequente instructie, een ander tempo). Dat kan binnen de muren van Amfors maar ook in (groeps)detachering buiten. Nu hebben grote aantallen mensen die zijn aangewezen op de Participatiewet geen werk en zitten jaren thuis, al dan niet na beschadigende ervaringen op niet passende werkplekken.

De cliëntenraad dringt er bij de gemeenten op aan te onderzoeken wat RWA-Amfors, het mensontwikkelbedrijf in de regio, kan bieden voor **alle** mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. De Wsw-populatie omvat momenteel een kleine 1.000 S.E. en neemt jaarlijks met ca. 4% af. RWA-Amfors is goed toegerust en kan veel bieden. Daarbij komt dat het voor de Wsw-ers van belang is dat het bedrijf enige robuustheid heeft om fluctuaties in werkaanbod te kunnen opvangen. De ervaringen tot nu toe met de Participatiewet rechtvaardigen een bredere scope dan in 2015 is gekozen. Hoewel de overheadkosten van RWA-Amfors laag zijn, zullen deze – wanneer er meer mensen aan werk geholpen kunnen worden – anders doorwerken in de begroting. De groep Wsw-ers wordt immers ook steeds kleiner. De Cliëntenraad zou graag een toekomstvisie zien die breder is dan alleen de Wsw-ers en verder strekt dan 5 jaar:

Behoeft is aan elan, bevologenheid, bezieling zo u wilt, om de mensen niet alleen aan passend werk te helpen dat met plezier wordt uitgevoerd, maar ook perspectief te bieden op de langere termijn in een bedrijf waar weer met trots over gesproken kan worden. Dit in eerste instantie in het belang van de mensen, de doelgroep van beleid. Ongetwijfeld zal uit onderzoek blijken dat het voor gemeenten financieel interessant is. Ook het bedrijf RWA-Amfors, dat bij de top van Nederland heeft behoord en dat qua potentie nog zou kunnen, heeft behoefte aan breed gedragen support door de gemeenten, die immers eigenaar zijn. Bijvoorbeeld: het initiatief tot innovatie dat voorzichtig is opgepakt, verdient alle steun. Het komt de medewerkers ten goede, maar genereert ook elan, dan ver kan doorwerken, ook in het regionale bedrijfsleven.

U mag er trots op zijn dat het Amfors-medewerkers zijn die in de drukke dagen rond Sinterklaas en Kerst duizenden pakjes bij het sorteercentrum van Post NL verwerken en het Cleanfors-medewerkers zijn, die voor de komst van de Koning en Koningin aan het Eemgebouw in Amersfoort, ondanks het slechte weer, ervoor zorgden dat het gebouw er (zo) schoon (mogelijk) uitzag. Alle SW-medewerkers willen graag voldoening en waardering vinden in hun werk. Daarvoor zijn goede randvoorwaarden onontbeerlijk. Die verantwoordelijkheid heeft u!

De cliëntenraad wil er nog even op attenderen dat sommige gemeenten zichzelf zien als een "Fair Trade" gemeente. Wij vinden dat daar nog wel even dieper over nagedacht mag worden: Krijgen mensen allemaal een eerlijke kans? Krijgen mensen een eerlijk inkomen uit het werk dat zij verrichten en een rechtspositie?

Is het niet zo dat veel “vrijwilligerswerk” eigenlijk betaald werk zou moeten zijn? Hoe “vrijwillig” is dit werk en hoe professioneel is de begeleiding van “vrijwilligers”?

Kortom, de cliëntenraad Wsw rekent op u en kijkt uit naar de vertaalslag van een bredere visie voor een langere termijn. De doorwerking daarvan is in het belang van alle mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt waarvoor u zich verantwoordelijk weet!

Naar uw reactie wordt uitgekeken.

Met vriendelijke groet,

De Cliëntenraad Wsw Amersfoort, Baarn, Bunschoten,
Leusden, Soest en Woudenberg,

Contactgegevens Cliëntenraad Wsw Amersfoort, Baarn, Bunschoten, Leusden, Soest en Woudenberg:
cliëntenraadwsw@gmail.com – tel: 0641685098/0618280037

Aan het bestuur van RWA-Amfors
Verzonden per mail aan: Haasnoot@Amfors.nl

Datum: 28 november 2018
Betreft: concept prestatieovereenkomst 2019 RWA-Amfors

Geacht bestuur,

Wij zijn erkentelijk voor de toezending van en toelichting op de prestatieovereenkomst. Of deze nog een functie vervult, naast een cyclus van (meerjaren-)begrotingen en jaarverslagen/jaarrekeningen betwijfelen wij. Het geeft ons wel een gelegenheid om enkele opmerkingen te maken en daarvan maken wij gebruik:

De cliëntenraad is blij dat er niet meer sprake is van een groot aantal in cijfers uitgedrukte ambities/targets waar het mensen, vaak kwetsbare mensen, betreft, maar meer sprake is van een intentie tot inspanning en een klein aantal indicatoren. De getallen, die in hoofdstuk 2 worden vermeld, zijn in toenemende mate gestoeld op 0-metingen en talentscans. Deze maken het mogelijk op zoek te gaan naar echt passend werk. De cliëntenraad dringt erop aan ook 0-metingen/talentscans af te nemen bij de mensen die binnen de muren van RWA/Amfors dagelijks routinematig werk verrichten. Wij kunnen ons niet aan de indruk onttrekken dat op deze afdelingen mensen aan het werk zijn die ver onder hun mogelijkheden functioneren.

Wij herhalen nog maar eens dat uitplaatsing voor veel Wsw-ers en zeker voor de ouderen onder hen geen wensdroom is. Het begrip "inclusieve samenleving" klinkt prachtig, maar schiet zijn doel voorbij wanneer mensen niet serieus genomen worden in hun mogelijkheden en beperkingen. Zeker voor de oudere Wsw-ers is het op de tenen moeten lopen om mee te komen en erbij te horen geen positieve uitdaging. Mobiliteit zou geen doel op zich moeten zijn in onze ogen (en dus ook niet het eerstgenoemde kernpunt van hoofdstuk 2). Wij zien mobiliteit als een mogelijk middel om het duurzaam welbevinden te bevorderen. Een werkplek moet ook grondig gecheckt worden en niet te gemakkelijk als "passend" worden aangemerkt.

Wij hebben onze verwachtingen al drastisch naar beneden bijgesteld en herhalen nog maar eens dat hiervoor transparante criteria gehanteerd zouden moeten worden o.a. ten aanzien van:

- Bereikbaarheid
- Aantal uren in relatie tot de reistijd
- Draagvlak op de werkvloer/mogelijkheid onderdeel van een afdeling te zijn
- Mate van fysieke, intellectuele en mentale belasting
- Ontplooiingsmogelijkheden
- Frequentie van instructie en wijze van begeleiding door leidinggevenden
- Contacten met collega's
- Objectieve toetsing van de gang van zaken in de praktijk

Die criteria zouden uiteraard ook getoetst moeten worden voor de mensen die moeten leven met arbeidsbeperkingen die geen rechtspositie kunnen ontlenen aan de Wsw, maar vallen onder de participatiewet. Wsw-ers en PW-ers lopen in de praktijk tegen dezelfde problemen aan. Wij noemen dit hier expliciet nog even omdat u in uw brief aan ons van 4 juni jl. een rooskleurig beeld schetst, dat ons niet overtuigt. Bij de komst van de Participatiewet stonden er ca. 300 mensen met een Wsw-indicatie op de wachtlijst. Deze zouden nu (bijna) allemaal aan het werk zijn? Wat is de minimale omvang van een functie die u meetelt? Hoe lang moet iemand ziek zijn (al dan niet werk gerelateerd) voordat deze niet meer wordt aangemerkt als "aan het werk"? En hoe verhouden kortdurende contracten zich tot het weer (thuis) wachten op (passend) werk. Hoe tellen deze mee in uw cijfers?

Wij vinden het erg dat het bestuur van de arbeidsmarktregio de Cliëntenraad Arbeidsmarktregio i.o. (een initiatief van verschillende cliëntenraden en -platforms) niet faciliteert. Het bestuur i.c. de portefeuillehouders arbeidsmarktaangelegenheden uit de regio hebben wel de wettelijke verplichting deze cliëntenparticipatie te regelen. Wij verzoeken u uw invloed aan te wenden om, na bijna vier jaar "pappen en nathouden" alsnog tot een formele, gefaciliteerde Cliëntenraad Arbeidsmarktregio Amersfoort te komen.

Landelijk beginnen de geluiden sterker te worden dat de wal het schip heeft gekeerd door de afbouw van de Sociale Werkvoorziening en de komst van de Participatiewet. FNV, Landelijke Cliëntenraad en CPB geven signalen af. Onze vraag is: wat is er nodig om u te overtuigen van de noodzaak een visie te ontwikkelen voor de lange termijn voor de totale doelgroep van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt? De Cliëntenraad is van mening dat het bedrijf RWA-Amfors veel kan betekenen als mensontwikkelbedrijf voor een brede doelgroep. Als voorbeeld noemen wij de Sociale Werkplaats in Rotterdam die een functie vervult als mensontwikkelbedrijf voor een brede doelgroep, ook voor (re)-integratie (zie bijlage). Wat zou het mooi zijn wanneer RWA-Amfors weer een robuuste omvang zou kunnen ontwikkelen en een centrale functie in de arbeidsmarktregio kan innemen.

Nee, dit kunt u niet aanmerken als “terugkijken naar vroeger”; dit is een diep gevoelde behoefte vooruit te kijken: met zicht op de feiten, op basis van visie komen tot de ontwikkeling van beleid en het nemen van actie. De maatschappelijke schade en kosten van mensen die niet positief participeren in de samenleving zijn immers – zeker op de lange termijn – vele malen hoger.

Dat is onze boodschap aan u als bestuur van RWA-Amfors uit hoofde van uw functie als gekozen portefeuillehouders in de gemeentelijke overheid. In tijden van verkiezingen komen mooie volzinnen langs. Wij kijken ernaar uit de vertaalslag naar de praktijk te ervaren.

Wij willen onze erkentelijkheid uitspreken voor de inspanningen in het bedrijf die er zijn om de effecten van de vergaande bezuinigingen en krimp zo goed mogelijk op te vangen, maar vragen ons af waar de grens getrokken gaat worden. Er wordt gewerkt aan een positieve bedrijfscultuur en er wordt gezocht naar technische innovatie en goed, coachend leiderschap. De aangeboden cursus “Goed met Geld” juichen wij van harte toe. Is deze cursus voor alle Wsw-ers toegankelijk of alleen voor de inwoners van Amersfoort? Wij herhalen onze vraag aan de portefeuillehouders Sociale Zaken om als gemeenten actief te informeren over alle mogelijkheden voor inkomensondersteuning die er zijn voor mensen die van zeer weinig geld moeten leven. Onlangs hoorden we weer een politiek bestuurder reppen over “Wsw-ers die een inkomen hebben hoger dan het minimum loon”. Wij hopen dat u zich ervan bewust bent dat het merendeel van de Wsw-ers een beperkt aantal uren werkt, met alle financiële consequenties van dien. Het is goed dat Amfors op intranet wijst op de rol die de gemeente kan spelen. Maar u zult begrijpen dat daarmee een grote groep Sw-ers niet wordt bereikt.

Wij wensen u veel wijsheid in uw dienstbare functie en kijken uit naar uw reactie.

Met vriendelijke groet,

De Cliëntenraad Wsw Amersfoort, Baarn, Bunschoten, Leusden, Soest en Woudenberg,

Bijlage: “Rotterdam Inclusief - leren omgaan met mogelijkheden”